

Bertil Gustavsson
December 2007

Synpunkter på referatet från Biskops Arnö den 17 november 2007

1. Att vara deltagare.

Med de kunniga och kända inledarna blev det en högtidlig seans. Att ta del av GV:s möte med B A första gången var en härlig historia. Tankar om ödmjukhet inför ett tidsskede från andra världskrigets slut till våra dagar kom på mig.

De för mig hjärtansviktiga frågorna som debatteras gör att mitt agerande blir lite av att suga kraften ur och ta kanske något från helheten i gruppen, men spännande är det!

Undringar blir kanske därför mer formulerade som frågor, ja. För mig blir våra möten fortfarande starkt politiskt laddade.

2. Referatet, komplettering?

Jag ser inte att något väsentligt från presentationer och samtal är utelämnat.

Men, det var en punkt som GV tog upp i sin historiska översikt. Det rörde sig om utvecklingen från den romerska staten – Cahullus?? – som blev beskriven som den stora individualisten. Utvecklingen fram till renässansen med utvidgningen av handelsförbindelserna i Europa ser jag som ett intressant inslag i spridningen av tankar/idéer. Det kan vara viktigt att lära sig lite av denna spridning för att bättre förstå hela globaliseringsprocessen där vi själva är högst aktiva deltagare, som individer och nationer.

3. Reflektioner över temat, tyvärr i full hast

Sid 1

I samtalet om individ – kollektiv är det mycket viktigt att peka på sammanhangen mellan den privata sfären och arbetslivet. Bl.a. kan det bidra till att öka förståelsen hos den enskilde individen av sin förståelse av och reaktion på händelser i bägge sfärerna.

Sid 4

Adriennes intervjuer..

Funderar över om det finns många väldigt små rörelser. Storleken är inte av oväsentlig betydelse då man tänker möten, kunskapsutveckling och handlingskraft.

Sid 5

Jag ser fördelar att i en viss utveckling av det demokratiska samtalet ha med sig ett öppet och inkluderande politikbegrepp. Skall vi nå människor i samtal om deras upplevelser av sin vardag – ett erfarenhetsutbyte – är denna riktning bra.

Det mogna, men samtidigt så smärtsamma erkännandet av att individ och kollektiv är sammanvävt bör hållas fram, synliggöras och diskuteras mycket mer, nu och framöver. I allt tätare sammanlevnad mellan människor i tätorter, det lokala, men också i den globala sammanlevnaden är det viktigt att visa på behov av/möjligheter till nya mötesplatser, positioner, nya sätt för erfarenhetsutbyte m.m. Och i grund och botten att finna andra former för det vardagliga lärandet, som individ och gruppdeltagare.

Sid 6

Adriennes påpekande om att många "lämnar" den parlamentariska demokratin och tar fatt i andra former för demokrati. Då undrar jag hur ser kittet ut mellan olika grupper av människor, blir det nya isolat, hur agerar människor på samma ort samman i framtiden, nationellt? Och vad för det vidare till för krav på överstatliga aktörer...

Sid 7

De två nedersta styckena på sidan – om hur man hanterar den nya självständigheten. Det slår mig att de politiska partiernas ointresse för den kooperativa arbetsformen är ett tecken på att man vill låta de etablerade – lätt kontrollerbara – institutionerna sköta ruljangsen... De människor som inte kommer med – det ena offentliga aktiveringsprogrammet efter det andra försöker att "integrera" människor in i en till dels konstlad ny livssituation – är mycket oroande. Fountainhouse rörelsen och andra kan lyckas men.. Jag undrar vad gör egentligen miljörelsen?

Sid 8

Om begreppet aktör. När det gäller de frivilliga krafterna, kanske detta måste organiseras, ges ramar, för den nya frivilligheten som kan ske genom anställda i de socialt medvetna företagen som är väl integrerade i det lokala samhället.

Sid 10

Om de kraftlösa strukturerna. Arbetet med personalekonomiskt tänkande lärde mig att ett ensidigt, kortsiktigt lönsamhetstänkande kan ge en utarmning av den enskilde människan som blir ett hinder för reflektion i arbetet. Det är ju et folkbildningsuppdrag i sig att lägga till rätta för att människor får anledning till att ta sin kraft i bruk....

Sid 16

Nederst står både och.. Hela mötet på B A är ett tecken i tiden på att vi på många plan måste leva både och. Lokalt/globalt, socialt/teknik, ...

4. Ta med sig vidare

Det var ett djup i argumentationen på B A om var vi står i frågan om det demokratiska samtalet. Jag kan använda argumentationen direkt i arbetet med att stödja norsk folkbildnings utveckling av hållbarhetstemat. Bl.a. i deras tankar/praktik om nya lärsituationer, mötesplatser, tematiska frågeställningar, strategi i mötet med andra tunga samhällsaktörer. Vi vill göra ett program, skapa lärcenter m.m. Övertyga vårt miljödepartement om att se den kulturella aspekten i hållbarhetsbegreppet.

Har dagen i bakhuvudet när jag i januari 2008 möter svensk folkbildning och framstående aktörer ifråga om praktiska resultat med hållbar utveckling.